

> Retouradres Postbus 20701 2500 ES Den Haag

Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit
Directoraat-generaal Natuur, Visserij en Landelijk Gebied
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Datum: 14 januari 2022
Betreft: Aanvraag Wnb vergunning Helikopterlandingsplaatsen

Geachte x,

Op 18 juni 2021 heb ik een vergunning ex artikel 2.7, tweede lid, van de Wet Natuurbescherming (Wnb) voor de militaire Helikopterlandingsplaatsen aangevraagd. Daartoe heb ik u, naast deze aanvraag, een groot aantal gegevens aangeleverd met als doel deze aanvraag door u te kunnen laten beoordelen.

In uw reactie d.d. 4 augustus 2021 met kenmerk DGNVLG / 21204365 stelt u dat de aanvraag onvoldoende gegevens bevat om deze juist te kunnen beoordelen en een besluit te nemen. Gelet daarop stelt u op grond van artikel 4:5 van de Algemene wet bestuursrecht mij in de gelegenheid om mijn aanvraag aan te vullen.

Gedurende de door u gestelde termijn ter beantwoording van dit aanvullingsverzoek is het Cluster Natuurvergunningen van uw Ministerie op 18 november 2021 tot de conclusie gekomen dat het aanvullingsverzoek d.d. 4 augustus 2021 komt te vervallen. Zoals naar aanleiding van dit bericht besproken dien ik de aanvraag nog op enkele punten aan te passen.

In voorliggende brief zal ik nog één en ander ter nadere verduidelijking uiteen zetten en daar waar dat aan de orde is enkele aanvullingen c.q. aanpassingen op de oorspronkelijk aanvraag Wnb vergunning doen.

In mijn aanvraagbrief d.d. 18 juni jl. geef ik aan dat op basis van objectieve gegevens vast staat dat het beoogde gebruik kan worden beschouwd als de voortzetting van hetzelfde project dat reeds was toegestaan op de Europese referentiedatum.

Defensiestaf
Directie Aansturen
Operationele Gereedheid

Postadres
Postbus 20701
2500 ES 'S-GRAVENHAGE
MPC 58B

Contactpersoon
www.defensie.nl

Onze referentie
BS2022000492

Dit gebruik is nadien gecontinueerd en het beoogde, aangevraagde, gebruik leidt niet tot grotere of andere effecten op Natura 2000-gebieden dan de effecten die in de referentiesituatie mochten worden veroorzaakt.

KD:Ambtelijke leiding
Directie Aansturen
Operationele Gereedheid

Het is onbekend wat het geregistreerde feitelijke gebruik op de referentiedatum was. Van meer belang is dat het beoogd gebruik past binnen de toenmalige wettelijke regelingen en ook past binnen de huidige wettelijke regelingen.

Datum
13 januari 2022

Onze referentie
BS2022000492

Zoals ook blijkt uit de bijlage 3 van het rapport 'Ecologische effectanalyse militaire vliegactiviteiten. Deel 7: Helikopterlandingsplaatsen' van Bureau Waardenburg past het beoogd gebruik van de helikopterlandingsplaatsen binnen het toegestane gebruik ten tijde van de referentiedatum 10 juni 1994 en de referentiedatum van 24 maart 2000, alsmede binnen de wettelijke bepalingen die nadien van kracht zijn geworden. Daarbij is het volgende van belang.

Op de Europese referentiedatum gold het 'Besluit inrichting en gebruik niet aangewezen luchtvaartterreinen'. In dit besluit werden voorwaarden en beperkingen gesteld aan het gebruik en het inrichten van helikopterlandingsplaatsen (waaronder afstand van de landingsplaatsen tot gebouwen en andere gevoelige functies, alsmede andere aspecten die de veiligheid betreffen). Dit besluit bevatte evenwel ten aanzien van militaire helikopterlandingsplaatsen geen beperkingen aan de intensiteit van de vliegtuigbewegingen en de frequentie van het gebruik van deze landingsplaatsen. Ook werden geen beperkingen gesteld aan het aantal landingsplaatsen dat mocht worden gebruikt. Daaruit volgt dat de toegestane effecten op Natura 2000-gebieden op de Europese referentiedata vanwege het gebruik van deze militaire helikopterlandingsplaatsen feitelijk onbeperkt c.q. onbegrensd waren.

Na de relevante Europese referentiedata zijn door de hierna genoemde wet- en regelgeving diverse beperkingen gesteld aan het gebruik van de militaire helikopterlandingsplaatsen (zoals een maximale toegestane geluidsbelasting, de dagen en tijden waarop een helikopterlandingsplaats mag worden gebruikt en/of het aantal toegestane vliegtuigbewegingen per jaar). Op 1 november 2009 is de Wijzigingswet Wet Luchtvaart "Regelgeving burgerluchthavens en militaire luchthavens" (hierna Wlv) voor het grootste deel in werking getreden. Deze wet heeft de juridische grondslag van de regelingen voor militaire helikopterlandingsplaatsen gewijzigd. Ingevolge artikel 10.3 Wlv en artikel 2, eerste lid, onder b, van het Besluit militaire luchthavens worden regels met betrekking tot het landen op en opstijgen van een helikopterlandingsplaats gesteld bij ministeriële regeling (luchthavenregeling). Deze ministeriële regeling is op 1 november 2010 in werking getreden. Het gaat in totaal om 18 luchthavenregelingen, die de ligging van de helikopterlandingsplaatsen aangeven en regels bevatten omtrent het gebruik daarvan.

Deze regels betreffen zoal openstellingstijden, in- en uitvliegroutes, aantallen vliegtuigbewegingen en bij oefenterreinen de tijdsduur gedurende welke hoveren met helikopters is toegestaan. Met deze milieueisen wordt beoogd eventuele hinder voor de omgeving in te kaderen. Het beoogde, en nu aangevraagde gebruik van de helikopterlandingsplaatsen past binnen deze beperkingen.

Het is vaste rechtspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak dat voor de vraag of de wijziging of uitbreiding van een bestaand project significante gevolgen kan hebben voor een Natura 2000-gebied, een vergelijking wordt gemaakt van de gevolgen van het bestaande project in de referentiesituatie met de gevolgen van het project na wijziging of uitbreiding. Als de wijziging of uitbreiding van een project niet leidt tot een toename van effecten ten opzichte van de referentiesituatie, dan is volgens rechtspraak van de Afdeling op grond van objectieve gegevens uitgesloten dat die wijziging of uitbreiding significante gevolgen heeft (o.a. ABRvS 20 oktober 2021, ECLI:NL:RVS:2021:2341, r.o. 7.3). In dat geval ontstaat er op grond van de Wnb geen vergunningplicht.

Het nu door Defensie beoogde gebruik van de helikopterlandingsplaatsen, zoals beschreven in de aanvraag om een Wnb-vergunning d.d. 18 juni 2021, past geheel binnen het – onbegrensd – toegestane gebruik op de Europese referentiedata en binnen de begrenzings die nadien in diverse wet- en regelgeving aan dit gebruik zijn vastgelegd. Er is hierdoor, met andere woorden, ten eerste geen sprake van een wijziging of uitbreiding van een bestaande, toegestane situatie. Ten tweede is hierdoor ook verzekerd dat de effecten op Natura 2000-gebieden die als gevolg van het beoogde, aangevraagde gebruik van de helikopterlandingsplaatsen kunnen optreden, nimmer groter zullen (kunnen) zijn dan de effecten op Natura 2000-gebieden die waren toegestaan ten tijde van de Europese referentiedata. Significante negatieve effecten van de voorgenomen activiteiten op Natura 2000-gebieden zijn hierdoor op voorhand uit te sluiten.

Het heeft daardoor, met andere woorden, geen toegevoegde waarde om een vergelijking te maken tussen de maximaal toegestane effecten op Natura 2000-gebieden op de Europese referentiedata, de effecten op Natura 2000-gebieden die corresponderen met de beperkingen die nadien in wet- en regelgeving zijn gesteld aan het gebruik van de helikopterlandingsplaatsen en de effecten op Natura 2000-gebieden in de beoogde situatie. Bij de aanvraag Wnb vergunning d.d. 18 juni 2021 is als bijlage een 'kwalitatieve beschouwing van de stikstofdepositie door militaire vliegactiviteiten op helikopterlandingsplaatsen' gevoegd (NLR MEMORANDUM AOEP 2021 018, 17 juni 2021). Ofschoon deze analyse inhoudelijk in detail ingaat op een kwalitatieve vergelijking tussen de referentiesituatie en de beoogde situatie, is de noodzaak tot een vergelijkingsberekening niet aan de orde.

KD:Ambtelijke leiding
Directie Aansturen
Operationele Gereedheid

Datum
13 januari 2022

Onze referentie
BS2022000492

Als aanvulling op de genoemde aanvraag Wnb vergunning d.d. 18 juni 2021, wil ik de aanvraag ook van toepassing laten zijn op de helikopterlandingsplaatsen waar niet eerder een Wnb-vergunning voor is verkregen, te weten:

- Assen;
- Leusderheide;
- Rijen;
- Vlasakkers;
- Waalsdorpervlakte.

Ik ga ervan uit hiermee voldoende duidelijk en geheel volledig ben geweest in mijn aanvullingen c.q. aanpassingen op de aanvraag Wnb vergunning en ik zie uit naar uw beslissing op mijn vergunningsverzoek.

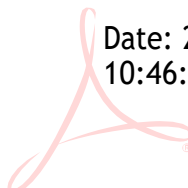
DE STAATSSECRETARIS VAN DEFENSIE

Voor deze,

de Programmamanager Vergunningen van de Afdeling Fysieke Leefomgeving i.o.,

x

Date: 2022.01.14
10:46:34 +01'00'

Bijlagen:

1. Wijzigingswet Wet Luchtvaart;
2. Regeling houdende militaire helihaven Assen;
3. Regeling houdende militaire helihavens op het militaire oefenterrein Leusderheide;
4. Regeling houdende militaire helihaven Rijen;
5. Regeling houdende militaire helihavens op militaire oefenterrein Vlasakkers;
6. Regeling houdende militaire helihaven Waalsdorpervlakte.

KD:Ambtelijke leiding
Directie Aansturen
Operationele Gereedheid

Datum
13 januari 2022

Onze referentie
BS2022000492